

Izhaja vsak četrtek ob 10 uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznaila s prejema upravnistvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solški ulici, Nonski ulici, na Josip Verdijevem tekašišču nasproti mestnem vrtu, pri Vac-lavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corna) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v., večkrat po pog. dbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

† Pesnik Simon Gregorčič.

„Slovenija zdaj je pevca zgubila.“
Po Stritarju.

Pevca z nebeško liro ni več med nami. Sicer smo spričo bolezni, ki je bila skoro neločljiva družica vitkega telesa, skoro nepretrgoma trepetali zanj, a vendar nikdo ni pričakoval, da trda usoda tako nenadoma na njem poskusi svojo brutalno silo. V soboto zjutraj ga je poljubil črni krilatec in pevec je zadremal, da se prebudi — na svetu slajših harmonij. V mojem srcu pa je takrat nekaj zavpilo, da se je zopet završila ona pretresljiva tragedija v življenju našega naroda, ki ima kot nekaj stalen refren usodopolno jedro, da so naši le — grobovi.

Simon Gregorčič je bil duhovnik, vzor duhovnika. Kolikorkrat sem se, prebiraje Mažuraničev veličastni ep, divil čudoviti sliki tistega vzor-svečenika v 3. spevu, ki

„ne resi ga ni srebro ni zlato,
nego kripnost i mantija crna,“

vselej mi je srce reklo: „Ta utelešena ljubezen do rodne grude pa do Kristove vere, to ti je ves naš Gregorčič.“

A Simon ni bil samo rimsko-katoliški duhovnik. Če je res poezija „poslanka mila iz neba“ in od božanstva navdahnjen pesnik njen srednik med nebom in zemljo, njen svečenik in namestnik na zemlji, tedaj je bil Gregorčič skoz in skoz tudi svečenik boginje Poezije. Prav istotako kakor pred žrtvenikom božjim, je bil Gregorčič tudi v svetišču, ki v njem kraljuje modrica pesništva, „vriedan sluga vrednjeg gospodara“. Z rahlim poljubom na čelo ga je Poezija uvedla v svoje svetišče, a zajedno s tem poljubom je jedva slišno dehnila besede: „Pevca boš in mučenik!“ —

Pa kaj je pesen, da vživa toliko slavo, kdor v sebi čuti poezije božji dar? Vsi odgovori, kar jih je do danes na to vprašanje, izražajo, da bi bilo lažje reči, kaj ni pesen. Saj je pač bistvo vse umetnosti prav to, kar se ne da izraziti z besedo vsakdanjega zemljana, ker „misl se brani in čut oklepa okorne

besede“. Ako ti je do tega, da zveš, kaj je poezija, ne stikaj po učenih knjigah za odgovorom, vzami in beri, kako je „srce človeško sveta stvar“, da iz nedolžnega očesa „seva celo ti nebo“, kako „cvetje je rahlo“, kako se duh ponosni ne upogne, da „duh plemeniti sam bo nosil boli“, kaj je zar ljubezni domovinske in kaj premore moč ljubavi do zadnjega brata „ilotvora“, česa prekipeva pevčje srce „na potujčeni zemlji“ ali ob zapuščenem grobu, kaj občuti nevesta, ko motri „obroček drobn, svetlo stvar“! Vzami in beri kakor ti je ravno pri srcu in videl in

slišal boš, „kar gledalo ni oko,
uho ni čulo posvetno“, in občutil, kaj je sveta poezija! —

Z nepopisno bolestjo stoji sklonjena čez rob svežega groba objokana mati Slovenija, zroč globoko doli v mračno tmino, kamor so ji ravnokar položili sina, ki jo je ljubil s tako čisto ljubeznijo kakor morda še nobeden njen otrok in ki je bila nanj ponosna pred svetom. S potrjim srcem ihti ob odprtem grobu slovenska mladina, ki jo je vzorni sin matere Slovenije negoval z zlatim srcem in ji kazal pot do svetlih vzorov. Utopljen v morje žalosti poslušaj zbrani narod, da

„kar je črna zemlja dala,
vzame črna zemlja spet.“

Kaj čudo, če jim duša v tej bo-
lesti ne more umeti, kako se

naj srce, ki je v sebi nosilo pekel in nebo, zadovolji z ozko, temno celico, kjer ni zlatega solca. Še le refleksija, ki rada sledi skrajni boleti, vlije v srce kapljico hladila, češ: Le telo goriškega slavca je zapadlo silam temnega groba, a njegova pesem bo donela, dokler bo se pelo „Nazaj v planinski raj!“ in dokler deklamovalo „Oljki“.

— a —

Življenje Simona Gregorčiča

Tužno je v pondeljek jutraj jutripalo srce nešteti množici slovenskega naroda, ki se je na „Goriščku“ poslavljalo od zemeljskih ostankov svojega pesnika-ljubljenca. Poslovilni govor prof. g. Berbuča in tako priložna pesem „Nazaj v planinski raj“, sta privabila solze iz mnogih oči, vzdihne iz mnogih prsi.

Značilna je za rajnega pesnika njegova zadnja volja, naj mu truplo počiva na pokopališču rojstne vasi, pri Sv. Lovrencu na Libušnjem. Kdor le nekaj pozna njegove poezije, ve kako rad se je bavil Gregorčičev duh s svojimi domačimi planinami, ž njih hčerko bistro Sočo, in z vsemi prirodnimi krasotami očetnega kraja.

Pokojni Simon se je rodil 15. oktobra 1844 na Vrsnem h. št. 17, pol ure nad Libušnjem, v prijazni gorski vasi, ležeči pod mogočnim Krnom na levem Sočinem bregu. Spominu na te kraje je posvetil svoje najlepše stihe, kakor n. pr. v „Pastirju“:

Oj, pašniki sončni, lesovje temno,
vi viri, potoki studeni,
ti slap moj grmeči, ti selo mirno,
pri srci ko nekdaš ste meni!

Oče mu je bil Jarnej, posestnik srednjevelike kmetije, razumen mož, ki je dal svojega drugorejenega sina Simona v Gorico v šolo. Po dovršeni nemški vadnici je v jeseni l. 1856 stopil v gimnazijo. Ker je bil izvrsten dijak, je bil v tretji šoli sprejet v tedaj osnovano deško semenišče, kjer mu je bil ravnatelj blagi duhovnik Razpet. V družbi z drugimi idealnimi dijaki se je privatno učil slovenščine, ki tačas na gimnaziju še ni bila učni predmet. Zraven se je bavil posebno s čitanjem klasikov. Tačas že je pošiljal Janežiču v Celovec pesmi za „Glasnika“. L. 1864 je z izvrstnim uspehom prestal maturo. Na gimnaziju je imel na mladega Gregorčiča najbolj blagodejni vpliv prof. Šolar, poznejši šol. nadzornik v Dalmaciji.

Nadebudni mladenič je vstopil v duhovsko semenišče v Gorici ter je bil v tretjem letu bogoslovnih študij posvečen v mašnika dne 20. oktobra 1867. Novo sv. mašo je pel pri sv. Duhu na Libušnjem 27. okt. i. l. ter je potem končal še zadnje leto študije v Gorici.

Prvo službo je imel kot kapelan v Kobaridu. Bil je vnet dušni pastir, a obenem goreč narodni delavec. Odlikoval se je kot govornik v cerkvi, a velikokrat je nastopal tudi v „Čitalnici“, kateri je bil ustanovitelj, ter je bodril ljudi s šaljivimi in poučnimi govori; sam je tudi izvežbal pevski zbor.

L. 1873. je prišel za kaplana v Rihemberk. Zaradi slabotnega zdravja je moral začasno v pokoj. A že naslednje leto 1882. je prevzel lahko službo vikarja na Gradišču poleg Prvačine. Isto leto je izdal prvo knjigo svojih poezij, ki je imela tak uspeh, kakor pač dotedaj nobena slovenska knjiga. Sledeče zbirke so izšle l. 1888, 1902 in Job l. 1904. Od l. 1887. je živel v stalnem pokoji v prijazni hiši na griču poleg Gradišča; zraven hiše je imel lep vinograd. A oboje je prodal pred tremi leti ter se preselil v Gorico, kjer ga je minulo soboto dohitela neizprosna smrt. Na Gradišču je rajni pesnik hudo trpel, posebno bolečine v nogah, tako, da večkrat dalje časa niti iz hiše ni mogel. Odkar se je bil preselil v Gorico, je bilo njegovo zdravje boljše, in v krogu zvestih prijateljev mu je postal večer njegovega življenja dokaj prijeten.

Z velikim zanimanjem je zasledoval do zadnjega kulturni napredek Slovencev sploh, posebe goriških. Najbolj so mu bili pri srcu naši šolski zavodi v mestu in nobene priložnosti ni opustil, če je upal izprositi kaj podpore za naš „Šolski Dom“. Rad se je imenoval „berača Šolskega Doma“. Ko je letos potoval po Kranjskem in tam obiskoval svoje znanke, je tudi nabral v ta namen lepe svote.

Političnega boja se rajnik ni udeleževal, a odločno je obsojal surove nastope goriških liberalcev ter pisarenje „Soče“ in „Slov. Naroda“. V Dornbergu, kjer je častni občan, se je udeležil dvakrat občinskih volitev ter oddal svoj glas za kat. stranko. Zato je bil tudi surovo napaden v liberalnih listih.

Skromen značaj je bil rajni Gregorčič in se nikjer ni silil naprej, a vendar ga je vse v Gorici spoštovalo in čislalo. Danes šele čuti slovenska družba našega mesta, bolj kot ostala Slovenija,

kaj je izgubila z osebo rajnega pesnika. Moč in posebnost njegovega duha nam zdaj bolj, kot sicer kdaj živo prihaja v spomin

Zadnji dnevi. — Smrt.

Večkrat se je shajal nepozabni pokojnik s svojimi prijatelji pri „Zvezdi“. Tu so se razgovarjali med seboj o raznovrstnih vprašanjih in vse ga je zanimalo. Dne 15. t. m. zvečer je bil zopet enkrat pri „Zvezdi“. Bil je vesel in dobre volje. Razgovarjali so se o njegovih delih. Rekel je, da nima še toliko, da bi zadostovalo za cel zvezek, da bo torej potreba še kaj narediti. Pogovor je nanesel tudi na kap, ki ga je že enkrat zadela. Ko je odhajal, je stisnil svojemu prijatelju profesorju g. Ivančiču roko nenavadno krepko.

Doma je delal nenavadno dolgo v noč. Drugo jutro, t. j. v petek, je vstal nenavadno živahen in dobre volje. Ob 7. uri je maševal pokojnik doma v svoji kapelici. Pred epistulo se mu kar nankrat začne zapletati jezik, da ni mogel več razločno moliti. To je opazila takoj njegova služabnica in mislila, da mu je slabo. On pa stopi na prag in pravi: „Nemorem več, nemorem! Zadela me je kap“. Brž so poklicali zdravnika dr. Breclja. Dr. Breclj ga je našel sedečega pri mizi, na kateri je ležalo sv. pismo, več popisanih papirkov in pa zapечатeno pismo z napisom: „Moja oporoka“. Rekel je zdravniku, naj ga le pusti umreti, češ: „Ker sem sklenil račune svojega življenja“. Zahteval je spovednika, a v posteljo se je branil iti in je dejal, da hoče umreti izven postelje. Med boleznijo je dr. Breclj dvakrat poklical v posvet zdravnika g. dr. Aleksija Rojca. Prvotna dva dni je bil bolnik precej zmeden, a od nedelje do srede je bil pri zavesti, tako, da so zdravniki imeli upanje, da okreva. Sicer ga je napadala njegova stara bolezen zlatenica, a vendar bi morda bil okreval, ko bi v sredo ne bila pritisnila pljučnica. Bolnik, prezgodaj ostareel in splošno oslabeel, ni bil kos temu napadu. Vedno bolj je slabeel in v petek so mu moči vidno pešale. Katastrofo so pričakovali že ponoči. Le tupatam se mu je za malo trenutkov vrnila zavest. Pet minut pred smrtjo je bil pri polni zavesti. Ko so mu podali v roko sv. razpelo, ga je krčevito pritisnil na umirajočo ustna in poljubil. Pri njegovih postelji so bili zbrani: njegov bratranec župnik, postrežnica, izpovednik in prijatelj kapucin oče Lin ter dr. Breclj. V soboto dopoldne ob 10. uri 10 min. mu je nehalo utripati srce in Simona Gregorčiča — ni bilo več.

Gregorčičeva smrt in slovenska javnost.

Kakor blisek je šla po širnem slovenskem svetu pretresujoča novica: „Naš Simon Gregorčič je umrl“. Vsi slovenski listi so prinesli to vest. Goriški listi so priredili posebne izdaje, drugi pa so prinašali med novicami nekrologe, posvečene spominu umrlega. Raz hiš takajšnjih Slovencev so še isti da zavirale črne zastave. „Slovenska Čitalnica“ je odpovedala svoj koncert z plesom, ki bi se bil imel vršiti v soboto zvečer. Tudi po drugih slovenskih mestih so visele črne zastave v znak, da je preminul največji slovenski pesnik nove dobe, ljubljene slovenskega naroda.

Oporoka.

Oporoko so odprli v soboto dopoldne na sodišču v navzočnosti sodnega svetnika g. Rutarja in g. prof. Ivančiča, ki ga je pokojnik določil za izvrševalca svoje oporoke. Za glavnega dediča imenuje v oporoki ljubljani „Šolski Dom“. Nadalje določa med drugimi, da ga morajo pokopati na Libušnjem pri Sv. Lovrencu, da naj bo pogreb popolnoma preprost ter da ga ne smejo secirati.

Na mrtvaškem odru.

V soboto popoldne in v nedeljo so romale množice slovenskega ljudstva iz Gorice in bližnje ter daljne okolice na Gorišček, kjer je ležal mrtvi pesnik. A ne samo Slovenci, tudi Italijani so prišli kropiti „velikega pesnika Slovencev“. Ob krsti je delala neprestano častno stražo dvojica Sokolov. — Obraz pokojnika je bil miren in svečanosten. V nedeljo popoldne je bil dohod občinstva za nekaj časa zabranjen, ker so jemali mrtliču maske. Dr. Breclj in kipar Peruzzi sta izvršila to delo, ki se je popolnoma posrečilo. Trikrat je mrtliča fotografiral takajšnji fotograf Jerkič, naslikal ga pa je profesor Gvaziz. Obiskujoče občinstvo,

ki ga je bilo vedno vse polno, si je s posebnim zanimanjem ogledovalo mali altareček v hišni kapelici, kjer je pokojnik vsak dan maševal. Še vedno je ležal ondi oni mašni plašč na altarju, kamor so ga položili, ko je zadela mašnika kap, mašne knjige so ležale ravno tako na svojem mestu, le zaprla jih je strežnica.

Mrtvaški spreved.

Lep in naravno veličasten je bil mrtvaški spreved. Po ulicah, koder se je spreved pomikal, so vihrale raz mnogih hiš črne zastave, iz okenj, kjer prebivajo Slovenci so visele manjše zastave in črne preproge. Trgovine so bile na Kornju in Gosposki ulici zaprte vse, razen sledečih: Del Piero, Orzan, jud Steiner in Delchin. Na Travniku pa ni zaprl noben laški trgovec. In ravno ti ljudje žive po večini od Slovencev!

Več tisoč ljudi se je zbralo včeraj jutraj na Goriščku za zadnje spremstvo blagemu pokojniku. Nekako ob 1/9 jutraj se je začel pomikati spreved. Ob straneh po ulicah je stalo ljudstva vse polno. Takoj za križem so korakali deški razredi „Šolskega Doma“ s krasnim vencem spredaj, ki je imel na trakovih napis: „Šolski Dom“ svojemu dobrotniku. — Za tem je prišla deška vadnica, nato realka in gimnazija. Vsaka šola je nosila spredaj lep venec. Za šolami so šli redovniki in za temi je korakala častna straža 40 Sokolov iz Gorice in Solkana. Takoj za tem je korakal preč. g. prelat Gabrijelčič kot duhovnik obrednik z obilno asistenco, nakar se je pripeljal voz z venci. Vencev je bilo veliko in krasnih. Ni nam še z gotovostjo znano, koliko je bilo vseh vencev, gotovo pa nad 20. Med temi omenjamo pred vsem venec, ki ga je poslala na pesnikovo krsto „Matica Slovenska“, potem venec, ki so ga položili na krsto „Svojemu ožjemu sorojaku“ gg. dr. Gregorčič, profesor Ivančič in vadniški učitelj Sivec. Lep je bil tudi venec goriških gospa in gojenk višje dekliske šole v Ljubljani. „Svojemu prijatelju“ je položil na krsto venec ljubljanski župan Ivan Hribar. Vence so darovali še: Učiteljsko društvo „Šolski Dom“ — dičnemu pesniku, učenske pripravnic, učenske obrtne šole v „Šolskem Domu“ — slavnemu pesniku, učenske ljudske šole v „Šolskem Domu“ — Mecenu pesnika, „Šolski Dom“ — Kateheta in dobrotnika in pa dekliski pripravnici — Odličnemu pesniku! — V drugem vozu se je vozilo pokojnikovo truplo. Ob obeh straneh krste je korakala častna straža, obstoječa iz gospodov: Dr. Pavletič, sodni svetnik Gabrijelčič, profesor Berbuč, profesor Čebular, dr. Dereani in dr. Pikel. Nadalje je ob vsaki strani svetilo po troje semenišnikov in korakala sta poleg tudi po dva Sokola.

Za krsto so korakali sorodniki in bližnji sorojaki, za tem duhovniki in semenišniki, katerih je bilo nad 100. Nato funkcionarji in deputacije. Omeniti nam je okr. glavarja goriškega dvor. svetnika grofa Attensa, okr. glavarja sežanskega Reberka, barona Winklerja, dv. svetnik viteza Klodiča-Sabladoskega, šol. nadzornika Kanteta, iz Sežane, šol. nadzornika Finžgarja, župnika Aljaža, beneškega Slovenca profesorja Trinka, notarja Gruntarja, svetnika Višnjikarja, župnika Berllica, Vrhovnika, ljubljanskega župana Hribarja, pesnika Medveda, pisatelja Meška, sodnega svetnika Rutarja, ravnatelja Simziga šolskega svetnika Križniča, zastopstva raznih občin, med njimi sežanskega in mirenškega župana, zastopstva takajšnjega „Katoliškega delavskega društva“ z zastavo in „Delavskega podpornega društva“ z zastavo. Kar je bilo zastopanih zunanjih društev, so bila brez zastav, ker je okr. glavarstvo prepovedalo tuzanje zastave pri sprevedu. Zastopano je bilo po večji deputaciji „Katoliško del. društvo“ in „Podporna blagajna“ iz Mirna.

Za temi je prišlo moško občinstvo, učiteljska z vencem, dekliska vadnica z vencem, dekliski razredi „Šolskega Doma“ z vencem in naposled ostalo žensko občinstvo.

Skoro pol ure je trajal spreved. Pogled na pestro množico na Travniku je bil veličasten. Medtem pa se je krsta v cerkvi ob običajnih molitvah blagoslovila. Lepo je zapelo v cerkvi „Glasbeno in pevsko društvo“ žalostinko „Blagor mu“. Navzoč je bil v cerkvi tudi prevz. knez nadškof dr. Sedej. Po določenem redu se je spreved nato zopet pomikal nazaj na Gorišček, kamor je dospel okrog

1/2 10. Ta je že čakal drugi voz y katerega se je imela preložiti krsta.

Zadnji pozdrav.

Predno so vzeli krsto ven, je naravnost ginljivo izpregovoril dež. odbornik g. prof. Berbuč pesniku v zadnji pozdrav:

(Obrnjen proti krsti.) In sedaj tudi Ti, dragi Simon, nas zapuščaš, — tudi Ti se vračaš nazaj v planinski raj, kamor Te je vedno vlekel „zlatih dni spomin“!

In zakaj ravno sedaj,
— ki tam zimski dan visi nad bregom,
čez dol besni leden vihar,
in gozd in plan ječi pod snegom“?

Zakaj ravno sedaj?
„Glej, tu ta dolinski svet,
te zlate vinske gorice,
Te nič, Te nič ne miče
njih južni sad in cvet?“

„In tudi to Ti nič ni mar,
da prijatelji srčnovdnani
Ti kličejo: — Ostani,
Nikar od tod, nikar!“

(Obrnjen proti občinstvu.) Prijatelji dragi, zastonj so vsi naši vzdih, zastonj e moj klic! Nesproсна smrt je za vedno zatisnila oči pesniku, ki tu spi, zatisnila oči apostolu miru, oznanjevalcu ljubezni do Boga, do domovine in do slovenskega naroda. Noben klic ga ne zdrami. Prejnehalo je biti srce, ki se je neizmerno veselilo vsakega napredka med nami, vsakega uspeha, srca, ki je živelo le za Boga in za srečo in slavo slovenskega naroda. Umrli je mož, jeklen značaj, kateremu ni bila osoda nikdar mila, a vkljub temu ga ni nikdar upognila. Umrli je pesnik Simon Gregorčič in se vrača nazaj v svoj ljubljani planinski raj ter nas zapušča za vedno.

Za vedno? — Ne! Nikakor ne! Le njegovi zemeljski ostanki se vračajo v domovino, da najdejo mir v domači grudi, dočim ga svet njemu ni privoščil, ni dal; a proizvodi njegove muze bodo vedno živeli med nami, njegov duh bode vedno plaval nad slovenskim narodom, ter učil njihove sinove še v poznih letih ljubezni do Boga, do domovine in do naroda. A On je bil naš, je naš in ostane naš, vedno bode živel med nami in med slovenskim ljudstvom. Nikdo, tudi smrt, ta kruta smrt, ga ne iztrže tema ljudstvu.

V očigled tem dejstvom, kaj naj tu razpravljam, o čem naj govorim?

Naj bridko zdihujem za njim, ko

— našel je na božjem nebu,
kar tukaj je zastonj iskal“?

kakor je sam peval o svojem prijatelju Stresu.

Naj pojem slavo možu, katerega dela slave?

Naj ustalim — bodisi tudi le majhno sliko o njegovem zlatem značaju, o njegovem trpljenju in življenju, o njegovih ljubeznih do naroda, o njegovih delih itd.?

Menim, da tu ni pravi čas za to in tudi ne primerno mesto; uverjen sem tudi, da nikdo tu tega ne pričakuje.

Namen mi je le in naloga, da se v malih in priprostitih besedah poslovim od velikega genija zemeljskih ostankov, ki se izročajo materi zemlji.

(Obrnjen zopet proti krsti.) Izvršajoč ta namen in to nalogo, obračam se zopet do Tebe, dragi Simon:

„Kmalu boš mirno tam spal,
na griču zelenem ob Soči,
Vam mrtvim živo šumljajoči,
tam gori pri svetem Lovrencu,
— — — — —“

Kmalu stal Ti bo grob,
„kjer Tvojih pradedov nebrojen spi
[trop“.

Obljubil si, da tačas vsak da ob polnoči zapusti svoj grob hladan in gledal bodeš, kaj dela Tvoj rod. A jaz do-
stavljam še prošnjo: Blagoslovi tudi iz nebeških višav svoj rod, blagoslovi slovensko ljudstvo!

S to prošnjo preidem h koncu. V imenu Tvojih prijateljev, v imenu znan-
cev in čestilcev, sploh v imenu sloven-
skega naroda izročam Ti zadnji pozdrav:

Z Bogom, Simon, z Bogom! Počivaj mirno v domači zemlji! Zemljica Ti bodi lahka!

Nato je krasno zapel mešani zbor „Glasbenega in perskega društva“ pesem: „Nazaj v planinski raj!“

G. dr. Oswald se je nato še v imenu mladine poslovil od zemskih ostankov nepozabnega pesnika z besedami: „Veliki pesnik! V imenu naše

(Dalje v prilogi.)

mladine Ti zakličem na pot „nazaj v planinski raj“ srčni: Zbogom!“

Glasno ihtenje je bilo slišati med poslovnimi govoroma. Več tisoč glav broječa množica je nemo, s trpkim tugo v prsih, zrla na krsto, ki je krila zadnje ostanke največjega slovenskega pesnika nove dobe. Ko se je premaknil voz z dragocenimi ostanki, je klicala množica: „Z Bogom!“ Može so vihteli klobake, dame robce v zadnji pozdrav Simonu Gregorčiču.

„Nazaj v planinski raj.“

Na dolgi poti iz Gorice do Libušnjega so spremili mrljica gg.: Svetnik Vodopivec, Premrou, vikar Franko iz Oseka, župnik Primožič iz Prvačine, Klavžar in mnogo drugih, med njimi tudi deputacija slov. kat. akad. društva „Zarja“ iz Gradca. Ko je sprevod prestopil pri mitnici mejo goriškega mesta, je bil tu sprejet od solkanske „Čitalnice“ z zastavo in od obč. starešinstva. Čitalniški pevci so tu zapeli žalostinko, nakar se je sprevod zopet pomikal naprej do solkanske pokopališča, kjer so mu pevci zapeli v slovo. Poleg solkanske duhovščine je bil navzoč tudi grgarski vikar g. Godnič. Enak sprejem je bil v Kanalu, Volčah pri Kobaridu. Truplo pokojnika je sinoči prenečilo v Kobaridu. Danes jutraj ob 7 je bil pogreb na Libušnjem.

O tem smo dobili danes še sledečo brzojavko:

Kobarid, 27. nov. — Sprevod pesnika Gregorčiča uspel imenito. Povsod zvonili zvonovi, povsod čakale krsto množice naroda. V Solkanu, Kanalu, Tolminu in Kobaridu so bili venki sprevodi. Sodelovali so „Sokol“ in požarne brambe. Danes jutraj pogreb iz Kobarida v Libušnje.

O sprejemu Kobaridcev se nam še poroča: Deputacija kobariske duhovščine je prišla nasproti mrtvemu pesniku pol ure pred ldrskem, ostala duhovščina pa vstric Sv. Lovrenca. Zapel se je „Requiem“. Idrjski in kobariski ognjegasci so se postavili ob krsto. Vsa cesta je bila razsvetljena, ker je že bila noč. Ljudstva je bilo veliko. Spredaj so korakali šolski otroci. „Čitalnica“ kobariska, katere ustanovitelj je bil pokojnik, je prišla nasproti pred Kobaridom z zastavo. Kobarid sam je bil ves razsvetljen, raz hiš pa so visele črne zastave, večinoma slovenske trobojnice, ovite s črnilo. Ogromna množica in vsi uradi so spremili krsto v cerkev, kjer so se izvršili obredi. Častno stražo so tu opravljali celo noč kobariski gasilci, vsake 2 uri po 4.

Iz Kobarida na Libušnje.

Jutraj ob 7. uri je bila slovesna sv. maša z azistenco, obenem pa še 2 tibi sv. maši. Po maši so zapeli „Requiem“. Ko so položili krsto na voz, se je začel sprevod pomikati proti Libušnjem. Pred vozom pa korakali šolski otroci, za vozom pa sorodniki, deputacije, uradi in mnogobrojno ljudstvo, gotovo 600—700. Pri mostu nad Sočo se je sprevod ustavil. Tu so se nekateri pogrebci vrnili, pridružili so se pa pogrebu mnogobrojni Libušnjenci, Vrsnjani, šolski otroci iz Ladrji in Smasti. Pod gricem Sv. Lovrenca se je voz ustavil. Krsto so vzeli raz voza in 4 krepi može so jo nesli po strmih bregu; ognjegasci pa so nosili vence. Na poti iz Kobarida pa do Libušnjega so spremljali krsto gasilci iz Kobarida, ldrskega in Tolmina.

Pogreb.

V cerkvi Sv. Lovrenca je imel nagovor g. Simon Gregorčič mlajši, za govorom je bila sv. maša in po maši pokop. Vse obrede je opravil libušenski g. kurat Leben, ki je vodil sprevod tudi iz Kobarida do Sv. Lovrenca. Nebo je bilo jasno in lepo, v srcih pa je zavlada nepopisna bol, ko je črna prst zaropotala na telesne ostanke nepozabnega našega Simona Gregorčiča. Pokopan je naš pevec z glavo proti altarju, blizu svojega očeta. Visoki vrh častitljivega Krna pa gleda na njegovo gomilo. Ob 1/2 12. uri je bilo vse končano. — Vseh vencev je bilo 23.

Sožalne izjave.

Od vseh strani je došlo vse polno sožalnih izjav, od katerih navajamo sledeče:

Ljubljana, 25. nov. — Dr. Anton Gregorčič, poslanec Gorica. Prosim višjudo, da zastopate jutri pri pogrebu „Slovensko Matico“.

Levec, predsednik

Ljubljana, 25. nov. — „Šolski Dom“ Gorica. — Globoko obžaluje smrt goriškega slavca slovenski mladini najdražjega pevca, se družimo z vso Slovenijo v žalosti za njim. — Slušatelji in slušateljice meščanskošolskega tečaja v Ljubljani.

Bukovica nad Škofjo Loko. — Globoko ginenim srcem o smrti velikega pesnika in človekoljuba, Simona Gregorčiča, kličem iz dna duše: „Večna slava njegovemu spominu!“

Janko Leban, šolski voditelj.

Trst, 25. nov. — Profesor Ivančič, Gorica. Na bridki izgubi miljenca slovenskega naroda in sina slovenskih planin žaluje — Tršaška podružnica slov. planinskega društva.

Maribor, 26. nov. — „Slovenska Čitalnica“ Gorica. — V brezmejni žalosti objokuje prerano smrt našega najslavnejšega sedanjega pesnika Gregorčiča.

„Slovenska Čitalnica“ v Mariboru.

Dunaj, 26. nov. — Gregorčič, poslanec Gorica. — Prosim sprejmite sočutje in zastopajte me pri pogrebu slavnega pesnika in izbornega pobratima.

Spinčič.

Tolmin, 26. nov. — Slavnemu uredništvu „Gorice“ v Gorici. — Ob smrti dičnega pesnika Gregorčiča moje sožalje. „Niso suhe nam prijetlom oči, ko se spominimo tebe.“

Kragelj, dekan.

Koper, 26. nov. — Gospod prof. Ivančič. — S Slovenijo žalujemo ob Tvoji gomili, ki si nam vzor, kako ljubiti dom.

Koperski učiteljski čeniki.

Sožalno izjavo je poslalo sorodnikom tudi slovensko kat. akad. društvo „Danica“ na Dunaju.

Iz Cerkna nam poročajo: Vest o smrti najboljšega sina slovenskega naroda, nepozabnega pesnika Simona Gregorčiča, je pretresla vse sloje tukajšnjega prebivalstva. V „Gospodarskem domu“ visi črna zastava v znak žalosti. O življenju in delovanju pokojnika se boče tukaj v kratkem vršilo predavanje.

Dodatno še omenjamo, da je pred hišo žalosti pred pogrebom krasno zapel zbor dijakov žalostinko „Naš zvezdani.“

Umrl je mož . . .

Umrlému pesniku S. Gregorčiču v spomin.

Umrl je mož . . . Zvonovi plakajo . . . Od mesta našega do zadnje gorske koče gre glas njih žalosten in ž njimi joče po tebi ves slovenski rod . . . Ob knjigi tvojih pesmi ti stoni mladenič v mislih žalostnih . . . In devi težko je sroč, oči ji polnijo solze in padajo na tvoje verze . . . Zamišljen tvojo pesem mož posluša in tuge polna je njegova duša, ker tebe več med nami ni. In starček — že ob robu groba — prebira verno tvojo knjigo Joba in solza sili mu v oči . . . Tako po tebi vsi žalujemo, ki si nam pel, kot slavec nam na pomlad [poje . . .

Ne — slajši še so bile pesmi tvoje kipeče iz srca v srce . . . Umrl si nam . . . Zvonovi plakajo po tebi, ki odšel v srenejše si višine . . . A pesmi tvojih glas nikdar ne mine, dokler bo živ slovenski rod!

Zvoran Zvoranov.

Shod v Št. Petru

V nedeljo popoldne se je vršil v Št. Petru krasno uspel shod „Sloge“. Dvorana „Kmetijskega društva“ je bila natlačena polna, bilo je na shodu nad 350 mož. Shod je otvoril s pozdravom predsednik dr. Gregorčič, na kar je bil izbran za predsednika shoda dekan Pavletič. Dr. Gregorčič je razjasnjeval volilno reformo, posebno z ozirom na goriške Slovence. Z ozirom na pisanje laškega lista „L'Eco del Litorale“, ki ga je napadel radi njegovega govora v Dornbergu, omenja, sledeče: V Gorici nas je 5000 Slovencev in 16.000 Italijanov. Ako bomo Slovenci v Gorici tudi za naprej tako napredovali ko doslej, bomo v doglednem času odločevali pri volitvah. (Veliko odobravanje.) To sem povedal tudi v Dornbergu. Neki laški list pa mi je rekel, da hujkam. Nisem res hujskal, pač pa sem vedno zato, da se Slovenci, ki pridejo v Gorico, zavedajo svoje narodnosti. (Odobravanje.) Naši

ljudje naj le še naprej hodijo v mesto, ter tam ostanejo kot zavedni Slovenci! (Veliko odobravanje.) Mi nočemo jemati Lahom njih pravico, zahtevamo pa zase, kar nam gre! (Odobravanje.) Mi Slovenci bi morali imeti na teh tleh celo več pravic, ko Italijani; saj ime mestu smo dali mi, Gorica niti laškega imena nima. (Viharno odobravanje.) Poglejmo imena teh „čistokrvnih“ Italijanov, ki veljajo za stebre laškega življa v Gorici. Vsa njihova imena se glase na „ič“ in „ičič“. Znano pa je, da take končnice ne rastejo v Toskani, ampak v okolici goriški, ki je slovenska. (Viharno odobravanje.) Mesto dobi svoj naraščaj iz okolice, ki je slovenska. Naravno je, da mora prej ali slej postati Gorica slovensko mesto, če bodo naši ljudje ostali zvesti svojemu jeziku. (Veliko odobravanje.) Če pa hočejo Lahi na ta način rešiti italijanstvo Gorice, naj pa povabijo svoje rojake iz Furlanije v Gorico. (Viharno odobravanje.)

Kjer odločujejo Lahi, se godi Slovincem krivica, čemur je dokaz goriški tramvaj. Vprašamo goriške mestne očete: Je-li oni spoštujejo pravice Slovencev, če tako delajo? (Viharno: Ne! Nikdar ne!) Mi ne hujskamo proti nikomur, zahtevamo pa svojih pravic, zahtevamo, da vsak sam sebe spoštuje, „ker kdor zaničuje se sam, podlaga je tučevi peti“.

Pred časom je neki drugi slovenski list pisal, da bodo slovenski stariši, ki imajo sinove, še lahko doživeli, da bo njih sin izvoljen v Gorici za župana. Proti temu pa Italijani niso protestirali, akoravno je to veliko težje. Veliko lažje je namreč spraviti iz Gorice v drž. zbor slovenskega poslanca, ko pa dobiti slovenskega župana. (Res je!)

Nato je pozival navzoče, naj se volitev udeleži vsak, ter naj voli le moža, ki bo deloval po svoji vesti in po verskem prepričanju. (Veliko odobravanje.)

Nekdo iz Vrtojbe je nekaj zaklical med govorom. Ko je dr. Gregorčič končal, so ga okoli stoječi pozvali, naj gre govorit, a mož je hotel pobegniti. Može pa so ga prijeli in posadili na mizo, češ: Sedaj govori! A mož ni bil „pri pravi moči“ in je molčal. Potem je mirno sedel na stolu poleg mize.

Nato je govoril Premrou o liberalnem zaupnem shodu in liberalnem programu, ki ga je označil za hinavščino. Komu naj kmet zaupa? Ali onemu, ki je pridno delal že sedaj, ali onemu, ki je obljuboval? In liberalci so le obljubovali, naši pa so delali. Zato bo kmet volil take poslance, ki so že sedaj delali zanj. (Odobravanje.)

Dr. Dermastia govori o delavskem in kmečkem stanu. Naš kmečki stan, ki je podlaga državi, propada. Treba ga je dvigniti, treba je takih zakonov, ki bodo pospeševali razvoj kmetijstva. Po novi volilni reformi bo prišel kmečki stan do večje moči, da ho imel v drž. zboru toliko poslancev, da bodo lahko delovali za kmeta. Danes tarejo kmečki stan velikanski dolgovi, zato treba posestva razbremeniti s pametnimi postavami. Visoki in krivični davki mučijo kmeta; plačevati mora davek od svoje zemlje in ne od tega, kar iz zemlje dobi. Tudi to je treba spremeniti. Treba je kmečkih šol za sinove kmetov, kjer bodo dobili strokovni pouk. A liberalci se za to ne zmenijo, oni pravijo, da bodo ljudstvo rešili s tem, ako bodo razdružili zakoo in napravili brezversko šolo. Drugega smisla ti ljudje nimajo. Zato volite le moža, ki bo povzdignil svoj glas za delavca in kmeta, ki bo zvest narodu in veri! (Veliko odobravanje.)

G. Mervic pravi, da on pripada narodno-napredni stranki, a ima v svojem srcu tisto vero, ki jo je dobil pri krstu. Če naprednjaki doslej niso nič delali, morda pa bodo. Zato jih lahko podpiramo. G. župan Černic protestuje v imenu celega zbora proti pisanju „Soče“, češ da bodo zbrani na shodu sami „backi“. „Backe“ vračamo uredništvu „Soče“, mi nismo backi, ampak pošteni, zavedni može! (Viharno odobravanje. Klici ogorčenja.) Ugovarjal temu protestu ni nihče, tudi g. Mervic je molčal. Nato je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija:

Z ozirom na vspešno delovanje naših katoliško-narodnih državnih poslancev, združenih v klubu „Slovenska zveza“, izrekamo vsem skupaj, pred vsem pa našemu za slovenske in kmetijske koristi velezaslužnemu gospodu poslancu dr. Antonu Gregorčiču, popolno zaupanje in srčno zahvalo. Nato je g. predsednik zaključil lep shod z „živijo“ klici na vlez-

darja, ki je dal volilno reformo. Mnogica je zapela cesarsko pesem, odhajajoč so peli „Hej Slovenci“ ter „U boj!“ Shod je krasno uspel.

Vabilo

na

javni ljudski shod,

ki se vrši v nedeljo dne 2. decembra ob 3. uri in pol pop. v dvorani g. l. Budihne v Mirnu.

Dnevni red:

- I. Starostno zavarovanje delavcev.
- II. Delavske organizacije.
- III. Volilna reforma.

Delavci, kmetje, ljudstvo! To so tri vprašanja, ki morajo postati dejstva!

I. Starostno zavarovanje delavcev.

To je vprašanje, ki potrebuje nujne rešitve! Dokler je delavec mlad, dokler ima moči v sebi, ga sicer plačajo, a slabo, ko so mu pa moči pošle, takrat ga, kakor staro mašino, denejo v „penzijo“, zapode ga, rekoč: „Nisi več za nas, star si!“ In delavec, ki je celo življenje služil državi, mora prijeti za beraško palico, in hajdi od hiše do hiše. Sedaj ko so mu pobrali ves mozeg, sedaj ga pošljejo po svetu s trebuhom za kruhom. Glejte, to se mora odpraviti! Kdor si ne more več sam zaslužiti, tega je dolžna država živiti, posebno pa delavca, ko postane star, ko je celo življenje žrtvoval v delu državi.

Delavci zahtevajmo torej starostno zavarovanje!

II. Delavske organizacije.

Da se pa zgorajšnja naša zahteva in še mnogo drugih za delavca važnih vprašanj reši, treba je, da je delavstvo organizirano. Organizacij nam manjka. Kar en sam delavec ne zmore, to lahko napravi več delavcev skupaj. Če se združujejo kapitalisti, ki so že vsak za-se močni, je tembolj potrebno, da se združi revno delavstvo! Na delo torej!

III. Volilna reforma.

Dne 28. novembra je bilo leto, ko je ministriški predsednik baron Gauč predložil našemu državnemu zboru načrt volilne preosnove v smislu splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice. Delavstvo je dan 28. novembra 1905 praznovalo s tem, da je po vsej Avstriji prirejalo shode in demonstracijske obhode, na katerih se je slišal le en glas: Ven s splošno, enako, direktno in tajno volilno pravico.

Nasprotniki volilne reforme.

Kakor se je delavstvo volilne reforme razveselilo, ravno tako so se je nasprotniki delavstva zbal. Zarjaveli so razni privilegirani sloji, rekoč: „Ne damo vam naših pravic!“ Kakor povsod, tako imamo tudi na slovenskem take ljudi, ki volilni reformi nasprotujejo. In kdo so ti?

Naši liberalci so!

Njih predniki so naš narod do kosti odrli. Liberalizem je naš narod privedel do tega, da se je na eni strani narodovo premoženje kopičilo v roke nekaterih oseb, na drugi strani pa so se množile mase proletarijata, revnega ljudstva. In tisti, ki so naše ljudstvo gospodarsko oskubili, mu sedaj niti političnih pravic ne privoščijo.

Delavstvo na noge!

Zavedajmo se pravic, ki nam pripadajo! Ne pustimo se od nikogar tepati, in naj še tako kriči, da „dela za narod“. Če so naši slovenski liberalci, tisti, ki stoje v prvih vrstah nasprotnikov ljudskih pravic, stojmo mi slovenski delavci za tistimi, ki se bore za naše pravice! In ti so naši slovenski poslanci, združeni v „Slovenski zvezi“. Liberalci jim pravijo, da so izdajalci, mi pa jim kličemo: „Rešitelji ljudstva ste!“ Delavci pridite torej na shod, da tam javno izrečemo svojo zahvalo našim poslancem ter gnjus nad delavstvu sovražnimi liberalci!

Mirenski delavci.

Dopisi.

Gabrije na Vipavskem. — Na shodu v Dornbergu, katerega je priredilo društvo „Sloga“, sta se med 250 zborovalci najbolj odlikovala Andrej Gabršček, urednik in lastnik „Soče“, in učitelj

Bric. Izmed nas Gabrcev je malo, ki bi poznali Gabrščka osebo, pač pa nas zanima učitelj Bric, ki je učiteljeval te zadnji 2 leti v Gabriji, sedaj pa se preselil v Rihenberg. To vam je značajan mož! Kakoršen je bil v Gubriji, tak je bil na dornberškem shodu. On do pičice v djanji izvršnje, kar uči „Soča“, „Učiteljski Tovariš“ in „Zveza“ učiteljska; bolj značajnega ga težko najdeš, razun Luka Jelenca. Samo 2 leti je bil v Gabriji, pa spominjati se ga bomo še več kakor druge 2 leti naprej; pa tudi on se nas rad spominja, ker tukaj so mn rožice cvetele. Bil je pa res jako delaven, skoro bi rekel da preveč zavoljo ljubege zdravja. Pod njegovim predsedništvom so se v „bralnem društvu“ zbrali skoro vsi mladeniči; društvo je oživelo, ker prej je imelo „jetiko“; čitali so „Sočo“, „Edinost“, „Slov. Narod“ in nekaj mesecev tudi „Oso“. Tečna dušna hrana! Napravil je velik pevski zbor, in trudili so se, da se je vse kadilo; bil je tudi organist v cerkvi, in kakoršen pevovodja, tak pevski zbor, tako petje. Lansko leto je napravil velik ples z veselico, pri kateri je pel mešan zbor. Ravno, ko je imel toliko truda za pevske vaje tukaj, je hodil, prav za prav so ga Gabrce vozili, v Dornberg k vaju za tamošnjo veselico, pri kateri je bil skoro glavni voditelj. Vse to ob enem v Gabriji in Dornbergu. Tudi v drugih obzirih je Gabrije oživelo. „Soča“ je prinašala dolge dopise iz Gabrije zoper tistega šmentanega kurata, dopise gladke, ktere zamore pisati le roka, ki slovnico dobro (naj nam gospod dopisnik ne zameri, ako o tej lastnosti g. Brica izrazimo svoj precejšen dvom), pozna; to pa nič ne de, če so bili pisani v duhu „Soče“, saj so bili tudi le za „Sočo“ in njene verne čitatelje. Tudi ljudstvo se je čutilo pomlajeno, in kurat bi kmalu prišel v disciplinarno preiskavo, ker je bil preveč starokopiten, Gabrije pa že novokopitno. Prav mu je! Zakaj pa ni hotel biti tudi on „naprednjak“? Celo toliko drzen je že postajal, da je že javno in glasno nastopal zoper to naprednjaštvo. Učitelj Bric, razžaljen zavoljo tolike nehvaležnosti, je obrnil hrbet in šel v Rihenberg, kjer sedaj mladino vzgojuje (!) in ker je toliko značajan in delaven, ni hotel zamuditi lepe prilike na shod v Dornberg, kjer je doma, ter pokazal, da je vedno tak, kakoršen je bil v Gabriji.

Ta dopis bi lahko prinesla „Soča“, pa je zašel v „Prim. list“.

Na shodu so bili trije predlogi, pa vsprejeta samo 2, namreč žalostno je propadel „Kancelparagraf“, vsprejeta pa molče: „Bricparagraf“ in „Gabrščekparagraf“; priča je bil Bizjakov Brtoldo.

Iz Slovrenca smo dobili sledeče Sl. uredništvo! Sprejmite na stekli napad v umazani „Soči“ sledečo izjavo, ktere pa Gabršček zaradi znane resniceljubnosti ne bo priobčil. „Legina šola v Neblem je privatna! Učne moči izbira sama!!! Ako je društveno vodstvo nekoliko bolj krščansko kakor dopisnik, kateri taji Boga in ta nauk širi, je naravno, da se je isto obrnilo na podpisane kot pristojnega župnika. Ker pa nisem imel misije in tudi nisem bil voljan sprejeti poudka brez pogoja, sem rajši odločil prošnjo in mostno odškodnino, da se ne bodo „Sočinemu“ hlapcu cedile sline po farški bisagi. Društveno vodstvo obrnilo se je do visokoč. kn. nadšk. ordinariata in prosilo da pošlje podučevati krš. nauk v čl. g. J. Chiarandina iz Rutarjev, kateri je tudi dobil z odlokom ordin. štr. 3589 od 14.11.1906 potrebno misijo. Ni torej nadškof zbiral kateheta za šolo, ampak Lega. Napad na Prevzišnega knezonadškofa je zato tako pobalinski, da ga gotovo pošteno misleč liberalci obsoja. Za napad na mene pa porajam toliko kolikor za prvačko blato pred „gmajm potopom“. Slovrenec 26. dne nov. 1906. Andr. Uršič župnik.

Politični pregled.

Volilna reforma.

V petek je poslanska zbornica pretresala sedmo skupino volilne reforme paragrafi 16 do 42. V teh so obsežene določbe za način, kako naj se vrše volitve. Vodi jih v vsaki občini v to izbrana komisija 7 članov. Važno je, da sme vsaka stranka med volitvijo pustiti gotovo število zastopnikov v volilnem prostoru (dva do pet). Te zastopnike treba prej naznaniti politični oblasti. Ti imajo le pravico, ugovarjati, če je oddal glas neupravičen volilec.

Skenilo se je, da naj bodo po vseh deželah volitve na en dan, le v Dalmaciji in Galiciji bodo trajale 2 dni.

Državni zbor se je te dni posvetoval o varstvu volilnih okrajev, ki je v odseku tako razburjalo duhove. — Včeraj je bilo glasovanje. Obveljali so sklepi odseka. Ravno tako so pretresavali vprašanje o delegatih. Nemci hočejo, da bi se jim na Češkem in Moravskem zagotovilo gotovo število delegatov. To pa je v imenu slovenskih poslancev zahteval dr. Korošec za Stajersko in Trst. Stem pa seveda niso Nemci zadovoljni, oni bi radi imeli pravice le za se, drugim jih ne privoščijo.

Sedaj zbornica razpravlja o razdelitvi volilnih okrajev na Češkem, Moravskem in o Šleziji. — Danes je zopet seja.

Cesar in volilna reforma.

Zadnji čas je bilo govora o tem, da se je gosposka zbornica izrekla proti enaki volilni pravici in za pluralno volilno pravico. To je prijatelje volilne reforme razburilo, nasprotniki so se pa veselili tem bolj, ker se je poročalo, da cesar noče nič vplivati na gosposko zbornico. V nedeljo pa je cesar v Budimpešti otvoril delegacije. Pri tej priliki se je cesar posebno ljubeznjivo razgovarjal z onimi poslanci, ki so prijatelji volilne reforme. Člane gosposke zbornice pa je naravnost preziral. Ko so nekateri poslanci izrazili bojazen, da bode gosposka zbornica preprečila volilno reformo, jim je cesar odgovoril, da ni treba v tem oziru imeti nobene skrbi. Nekega grofa pa je cesar odkrito pogrjal, ker je njegova stranka nasprotna volilni reformi. Volja cesarjeva in volja ljudstva je ista. Ljudstvo bo zato hvaležno svojemu vladarju.

Pr. hodnje državnozbornske volitve.

Ministerski predsednik baron Beck se je v pogovoru z nekaterimi poslanci baje izjavil, da se bodo prihodnje volitve na podlagi nove volilne reforme vršile še le v mesecu maju 1907. To pa zato, ker ni možno, da bi politične oblasti že pred koncem aprila sestavile volilne liste in dovršile druge priprave za volitve.

Drobne politične vesti.

Delegacije so se zbrale v nedeljo v Budimpešti. Otvoril ji je cesar. Avstrijski predseduje knez Lobkovic.

Poljski nadškof Stabilewski je umrl na Poznanjskem v nedeljo nenadoma. Baje je naglo smrt povzročilo razburjenje radi krivice, ki jih dela pruska vlada nad Poljaki.

Lahi so razburjeni, ker poroča neki laški list, da so pred kratkim tri avstrijske torpedovke zasledovale neko laško bojno ladjo. Ce je le res.

Novice.

P. n. gg. naročnike, ki še niso plačali zaostale naročnine, prosimo, da ta takoj store na priloženih postnih nakaznicah.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Franc Rudež 1 K, Ivan Čotar 60 v, Josip Sedevec 1 K.

Knjige pokojnega dr. Jos. Pavlice 2 K 70 v.

Bog poplačaj!

Za „Alojzijevišče“ je darovala visokorodna gospa Faustena pl. Matzner 10 K mesto v spomin ranjkega Karla Hnateka, fregatnega kapitana.

Bog stotero poplačaj!

Sožalje ob smrti pesnika Simona Gregorčiča so dalje izrazili: dr. Ivan Šusteršič, državni in deželni poslanec kranski; dr. Josip Vovšek, in dr. Korošec, državna poslanca štajerska; klub jugoslovanskih in državnih češko-katoliških poslancev, „Slovanska zveza“ na Dunaju; vodstvo slovenske ljudske stranke na Kranjskem; deželnozbornski klub slovenske ljudske stranke v Ljubljani; minister dr. Pacak po (slovanski zvezi).

Zadnji umotvor pesnika Simona Gregorčiča se nahaja v rokah prevz. knezo nadškofa dr. Frančiška Sedeja. 14 dni pred smrtjo mu je pesnik sam uročil krasni prevod J. Remije v 12 alostink (5 poglavij iz sv. pisma).

Laška zagrizenost. — V pondeljek dopoldne se je pomikal skozi goriške

ulice mrtvaški spreved našega pesnika Simona Gregorčiča. Spodobilo bi se bilo, da bi bili vsi trgovci zaprli svoje trgovine po ulicah, kjer se je pomikal spreved. Večina je to storila. A zagrizeni Lahi Del Piero, Valentinuzzi, Del Chin, jud Steiner in pa Orzan tega niso hoteli storiti. Smehljajočega obraza so celo stali na vratih nekaterih teh trgovin njihovi uslužbenci in prodajali zijala. Kmetje, delavci! Zpomnite si posebno Orzana, ki živi od slovenskega denarja, ki ima pri Sv. Luciji svojo filijalko. Kdor nas ne spoštuje, vemo kaj nam je z njim narediti!

Podlost. — Judovski irredentovski list „Corriere“ se je ob smrti in pogrebu našega pesnika Gregorčiča, tako spozabil, da je kar naravnost blatil pokojnika. Podtikal mu je stvari, ki jih niti pisal ni. Laškemu listu „Gazzettino“ se je gnjusilo tako pisanje židovskega lista in ga je pošteno okrcal. Vsi pošteni Lahi se zgrajajo nad podlim pisanjem „Corriera“. Tako pisanje ravno dokazuje, kako pada v Gorici laška irredentovska klika, ki se drži kvišku komaj le še s terorizmom.

Duhovske spremembe. — Č. g. Ivan Podobnik, kaplan v Mirnu je imenovan za župnijskega upravitelja istotam; č. g. Ivan Reščič, novomašnik je imenovan za kaplana v Bovcu; č. g. Ivan Stolf, kaplan v Bovcu, gre za župnijskega upravitelja v Soči; č. g. Alojzij Matelič, gre iz Soče za župnijskega upravitelja v Breginji; č. g. Ivan Brezavšček, kaplan v Št. Petru pri Gorici, gre za kaplana v Rihenbergu.

Kaj vedo liberalni pristaši o volilni reformi? — Neki liberalci, seveda naročnik „Soče“, je na vprašanje, kaj da bo volilna reforma nam Slovencem škodila, odgovoril: „Ja, manj poslancev bomo imeli, kakor zdaj“. — Neki drugi pa je razlagal, da bo po volilni reformi delavstvo na škodi, ker ne bo več pete kurije. (?) Smilijo se nam ti reveži, ker ne vedo drugega kakor, da je Gabršček velik prerok, kateremu se mora vse verovati. In če jim on dokazov za svoje trditve ne more navesti, potem si jih pa sami najdejo na tako „brihten“ način kakor v omenjenih slučajih.

Na znanje. — Naznanjamo gospodom, ki pridejo z dežele, da odslej naprej dobe kosilo v „Kuhinjski šoli“, ker je gospodična Grebenčeva, voditeljica šole že okrevala. Učenke pa, ki so že vpisane, bo sprejemala še le po novem letu.

Krasno tablo z napisom je napravil nad svojo prodajalnico in delavnico podobar g. Josip Kosmač v Semeniški ulici št. 16. G. Josip Kosmač ki je cerkljanski rojak, je podobar prve vrste v Gorici. Priporočamo ga vsem cerkvenim predstojništvom za vsakovrstna podobarska naročila. Izdeluje tudi najtežavnejša podobarska dela, kakor pričajo podobarska dela, ki jih je že izvršil. Pred kratkim je izdelal umeten okvir, ki je bil namenjen za razstavo v Sofiji. Ta okvir si gospodje sedaj lahko ogledajo pri gosp. dr. Andreju Pavlici. Moža, ki se je izučil svoje obrti na Dunaju in v Gradcu, priporočamo najtopleje. G. Josip Kosmač je ob enem tudi odbornik „Slov. katol. delavskega društva“ v Gorici.

Našel je Štanta Franc v soboto popoldne na cesti med Gorico in Mirnem srebrno uro. Kdor jo je izgubil, jo dobi v upravnistvu „Pr. Lista“.

Sumljiv človek se je potepal, kakor nam piše iz Krna prijatelj našega lista, minuli teden po planini „Liskovca“. Neki pastir ga je dobil v živinski staji, ko je ravno kuril ogenj. Neznanec je prašal pastirja, koliko hiš je na Krnu in kako se imenujejo. Mož ki je nosil nahrbtnik, je bil srednje velikosti, imel je črne brke pod nosom; oguljeno obleko in zelene nogavice. To je bilo že proti mraku. Pastir je to povedal doma. Ko so šli ljudje gledat za njim, je tujec že izginil. Dobili so na mestu le še žrjavico. V neki planinski koči so dobili v senu napravljen veliko luknjo, ki jo je nekdo

moral rabiti večkrat za ležišče. Sodijo da je tu spal oni neznanec, ki pa je izginil, brez sledu.

Gorec o je v nedeljo v Dornbergu na takozvani „Pristavi“. Zgorlel je en hlev in precej sena. Drugo so rešili. Posestnik je bil zavarovan.

Nagla smrt na lovu. — S Trnovske planote nam pišejo: Dne 28. nov. t. l. — Smrt ne praša ne kdaj, ne kje? Tudi ne izbira ne kaj ne kdo? Njej pokoriti se moramo vsi... Tako je tudi našega spoštovanega gospoda c. kr. gozdnega mojstra Ivana Mosečtiga našla smrt v kraju, kjer bi nikdo ne bil mislil. Včeraj — 27. nov. — je šel s svojimi logarji na lov v trebuške golce (na Orlovcih). Že po poti mu je bilo nekako slabo; ko so dospeli do lovskega mesta, začelo mu je prihajati vedno slabše; a vendar je — misleč, da bo bolje — še razposlal svoje logarje na potrebna mesta, sam pa je ostal vrh golcev. Še par ur — in c. kr. gozdni mojster je strepetal, pa mrtev ostal: — zadela ga je kap v možgane... Prinesli so mrtveca za prvi večer v c. k. gozdno hišo na Lokvah. In danes so ga mnogi Lokvarji s cerkv. spremstvom spremljali do Nemcev; odtod pa — ko se je pridružil še g. kurat in župan trnovski — na Trnovo, kjer so ga položili na mrtv. oder. Omeniti še treba, da so pokojnika lokvarski pevci zapeli tri žalostinke, in da ga je zastava „del. pod. društva“, spremljala ven na Trnovo — kot prvega, ki se je za naše društvo žrtvoval in je odobral kot skrben zastopnik gozdnih delavcev. Žalostna je bila sicer njegova smrt, a upati smemo — saj je bil vedno dober kristjan, saj je postavil križ na Kobilniku blizu Trnovega kot spomenik, saj je na svoje stroške priskrbel lepo podobo M. božje v trnovski cerkvi in marsikaj drugega — da mu bo Bog milostiv! Naj počiva v miru v domači rakvi v Trstu!

Najden utopljenec. — Kakor je je bilo naznanjeno svoječasno tudi v „Prim. listu“ pogrešajo Gorjupčeka vže od sv. Jurja lansk. leta. Samilo se je in še vedno ostajamo pri tem, da se je zgodilo nad njim kako nasilstvo. Bile so razne sodnijske preiskave, toda brez uspešno. 5. t. m. našli so v Kanalu na levem bregu Soče človeško truplo, brez glave brez ene noge in roke. Ni bilo mogoče ga spoznati. Te dni vrgla je Soča v Plaveh na breg nekoliko človeške noge s črevljem. Žena Gorjupčeva je spoznala črevelj kot last svojega moža. Ljudstvo različno sklepa; splošno mnenje pa je: moža so vrgli v Sočo v noči sv. Marka 1905.

Na vešala je bil obsojen včeraj pred ljubljanskimi porotniki hlapec Alojzij Župevc, ki je 3. septembra letos umoril in oropal na ljubljanskem polju dekle Nežo Mlakar.

Gospodarske vesti.

Razstavi goveje živine na Cesti pri Sv. Križu in Gorici sta bili dne 10. oziroma 12. novembra. Zadja je bila — kakor lahko umljivo — bolj obiskovana nego prva in je bilo več živine v Gorici nego na Cesti; toda lice obema je bilo relativno skoro jednako. Tu in tam je bila živina lepa, a mešana; ne, tu ne tam ni prevladovalo kako jednotno plemo. Vidi se pa jasno, in to je priznala tudi cela komisija, da skrbi ljudstvo v teh okrajih zelo za živino, da jo dobro redi in glešta. Komisija je bila uverjena, da se dvigne v tem ozemlju živinoreja v malih letih na višek časovnih zahtev v kljub temu, da mora posestnik tu obrabiti svojo skrb v prvi vrsti vinogradu in sadjereji in potem šele živinoreji. Zanimanje za lepo živino in tudi za pravo plemo je tu in tam veliko, kar opravičuje nado do napredka in popolnosti tudi na tem polju. To zanimanje se je pokazalo na levo in na desno, a posebno še v Šempasu, kjer se je pokazal napredek sedaj v veliki meri. Pohvaliti moramo tudi posestnika Jozefa Bone na Cesti, ki je zelo vnet za živinorejo in je pokazal tudi lepe vspehe.

Da se ljudstvo tu zanima za živinorejo je razvidno tudi iz tega, da so se slišali v dogovorih na razstavah z govejorejci različni nasveti in različne želje, ki naj bi se v poštev jemale, in katere so se tudi sporočile na pristojno mesto.

Na Cesti je bila razstava na prostoru Antona Berbuč, ki je bil v ta na-

men lepo prirejen. Žal, da je zelo neugodno vreme oviralo komisijo v njenem delu in pokvarilo splošen utis o razstavljeni živini.

Prvo darilo ni bilo tudi tukaj priznano nobenemu živinorejcu v znamenje, da je še mesta za zboljšanje iste. Vsa druga darila so pa dobili sledeči posestniki:

Za bika je dobil nagrado 10 K Maks Bayeon iz Gojač. Za krave so dobili diplome: Tom. Mrevlje — Sv. Križ III. vrste, Fr. Hmelak — Lokavec IV. vrste; darila z diplomom dotične vrste: Fran Kravos — Sv. Križ 30 K, Fr. Bavčar — Lokavec 30 K, Jos. Černigoj — Sv. Križ-Cesta 20 K, Fr. Copič — Lokavec 20 K; nagrade po 10 K: Jos. Slokar — Kamnje, Matevž Možina — Dobravljje, Ant. Mermolja — Selo, Val. Kompara — Lokavec, Ant. Breččak — Dobravljje. Za telice: diplom II. vrste Justina Palik — Vel. Zablje; darila z dotičnim diplomom Marko Slokar — Skrilje 40 K, Avguština Kovač — Lokavec 40 K, Fr. Valič — Kamnje 30 K, Al. Kerkoč — Kamnje 20 K, Fr. Koruza Gaberje 20 K. Nagrade po 10 K so dobili: Andrej Slejko — Vel. Zablje, Jožef Spacapan — Lokavec, Fr. Valič — Skrilje, Jož. Pirjevec — Selo, Iv. Slejko — Černiče, Ant. Valič — Sv. Križ, Ant. Besednjak — Gojače, Ant. Hočevar — Sv. Križ, Jan. Bavčar — Selo, Ant. Vodopivec — Kamnje, Fr. Bavčar — Lokavec. Nadalje se je priznalo Jožetu Bone iz Ceste za bika in krave diplom II. vrste.

V Gorici je bila razstava na živalskem trgu. Na tej razstavi so bili odlikovani:

Za razstavljenih 4 krave in bika priznalo se je Žigi grofu Attems iz Podgore diplom II. vrste; nadalje so dobili diplome III. vrste za krave: Slov. kmetijska šola v Gorici, ital. kmet. šola v Gorici, Usmiljene sestre sv. Pavla-Vinc. v Gorici. Za bika so dobili darila z diplomom dotične vrste: Jož. Komel — Šempas 30 K, Ant. Remec — Vitovlje 20 K; nagrade po 10 K: Bašin Miha — Solkan, Bensa Valentin — Pevma, Cijan Ant. — Bilje, Kofol Ant. — Čepovan, Remec Ant. — Vitovlje. Za krave so dobili darila z dot. diplomom: Bele Jožef — Šempas 40 K, Kofol Ant. — Čepovan 40 K, Travižan Ant. — St. Peter 30 K, Komel Jožef — Šempas 30 K, Komel Jož. — Šempas 20 K, Marušič Štefan — Opatjeselo 20 K, Ožbot Janez — Rupa 20 K, Černe Alojz — Vrtojba 20; nagrade po 10 K: Batistič Henrik — Vrtojba, Trevižan Štefan — St. Peter, Culot Ant. — Gorica, Devetak Miha — Gorica, Bressan Ant. — Gorica, Jug Tomaž Solkan, Terčič Ant. — Vitovlje. Za telice so dobili darila z dot. diplomom: Fr. Pelicon — Šempas 40 K, Bl. Podgornik — Vitovlje 40 K, Jož. Hrovatin Šempas 30 K, Komel Matevž — Šempas 30 K, Blaž Sedevec — Vogersko 30 K, Blaž Leban — Sv. Mihael 20 K, Fr. Biležnik — Solkan 20 K, Fr. Hrovatin — Ozeljan 20 K; nagrade po 0 K: Miha. Velicogna — Gorica, Ant. Škarabot — Ozeljan, Ernest Batič — Ozeljan, Ivan Batistič — Gor. Vrtojba, Ant. Bressan — Gorica, Fr. Trevižan — St. Peter, Iv. Markič — Gorica, Anton Devetak — Gorica.

Listnica. — N. N. Vi pišete: "On trdi, da nima človek pred Bogom nobene zasluge, če se posti (oziroma se zdrži) ob prepovedanih časih mesnih jedi) in podpira konstantno to svojo idejo, da državljani nima tudi nobene zasluge, če izpolnjuje državne postavbe, enako je to pred Bogom".

To je povsem kriva trditev! Kaj je za sluga? Zasluga je vsako dobro delo, ki je storimo v korist ali v čast drugemu, ki nam more to poplačati. Obrnimo to na Boga! S vsakim dobrim delom častimo Boga in ga s tem nagibljemo, da nam poplača. Z izpolnjenjem postav koristimo državi ter se tako delamo vredne, da nam to poplača, bodisi s plačo, kakor pri uradnikih, bodisi s kakim drugim odlikovanjem. Tako uči krščanski nauk in zdravi razum. Otroci, ki izpolnjujejo zapovedi svojih starišev, si nabirajo zasluge pred njimi ter se delajo tako vredne, da jih stariši ljubijo in odlikujejo. Okoliščina, da je kako dobro delo zapovedano, na pr. post, ne uzame in ne zmanjša zasluge, ampak je celo poveča, ker se pridruži k dobremu delu tudi še pokorščina, katera je Boga ljuba in Njemu v čast.

Sicer pa je to vprašanje dogmatično in si je lahko ustmeno bolje pojasnimo, kar ni mogoče v „Pr. Listu“.

Društva.

Občni zbor „Cecilijanskega društva“ v Gorici. — Kakor se kaže, je zanimanje v tem oziru vedno večje; kdo bi pred leti kaj takega mogel za gotovo pričakovati! Z občnim zborom dne 22. t. m. je lahko vsakdo zadovoljen. Pri službi božji ob 10. uri je bilo petje na koru dobro, seveda dovršeno dobro, da si boljšega ne bi smeli želeči, pač ni bilo. Glede korala se pač pa pozna, da smo začetniki; pa sčasoma se bo že nekoliko opililo, seve če ga bodo večkrat prepevali, ne samo pri podobnih prireditvah; toraj krepko naprej! Po sv. maši se je vršilo zborovanje v dvorani hil. tiskarne po običajnem vsopredu; toliko vdeležencev zadnja leta nikdar ni bilo; neka posebnost je bila, ker so društveniki ital. narodnosti prišli v velikem številu; toraj zanimanje na obeh straneh! Zato je bilo vse nekako veselo, živahno! Gosp. dr. Tarlao pozdravi vdeležnike in omenja važnega veselega dogodka, da je bivši predsednik dr. Sedej postal naš višji pastir, in kot tak bo opazoval, motril, modroval delovanje društveno, pa tudi spodbujal k vstrajnemu delu; pač dovolj vzroka, da se veselimo tega dogodka. Vlač. g. Kokošar v svojem pozdravu naglašala isto, nakar se brebere poročilo obeh tajnikov. Mej predlogi je posebne važnosti oni, ki ga je stavil č. g. Vodopivec, glede orglarske šole v Gorici, če že drugačne ne, vsaj provizorično; začetek naj se stori, potem bo se že nekako vredilo. Društvo naj bi poskrbelo za lokal in druge neobhodne potrebne reči. Sploh se je cela zadeva izročila odboru, ki naj jo presodi, vredi, potrebno krene in določi. Ko sedaj imamo vsaj nekoliko več upanja, da se bo pereče vprašanje vgodno reči! Dal Bog, da se to kmalu zgodi! Izvoljen je bil za predsednika g. dr. Tarlao, za podpredsednika vlač. g. Kokošar; za slovenski oddelek: blagajnik: č. g. Fr. Setničar, tajnik: P. Aleksander; odborniki: vlač. gg. A. Čargo, Vodopivec, gg. D. Fajgelj in Ferd. Simčič. Vivat, floreat, crescat!

Dekliška Marijina družba v Podgori oskrbela si je prav lepo novo zastavo. Delo je mojstersko, bogato z zlatom vezano; pa stane le nekaj čez tri sto kron, katere so družbenice same zložile. Dne 21. novembra popoldne je napravil pred. gosp. prelat dr. Josip Gaberjevič prelep in gniljiv nagovor na ljudstvo o koristi Marijinih družb in je potem novo zastavo slovesno blagoslovil. Kumica, tukajšnja učiteljica gospodična Urbančič je darovala in pripela na novoblagoslovljeno zastavo dragocen trak z zlatom vezanim prav pomenljivim napisom. Po cerkveni slovesnosti napravile so dekleta na prostem prav podučno in zabavno veselico s petjem deklaracijami in glediščno igro, katera je obilnemu občinstvu zelo dopadla. Nekdo je v „Gorici“ celo v verzih dekleta pohvalil in k vstrajnosti spodbodel. Najbolj je vgajal zadnji prizor veselice: Pregarjena Slovenka.

„Kmetijska zadruga v Ročinju“ vabi uljudno svoje ude k rednemu občnemu zboru, ki bode dne 2. decembra ob 2. uri popoldne v šolskih prostorih. Dnevni red po pravilih.

Kmetijska zadruga v Ročinju misli zidati prihodnje leto svojo mlekarnico, v kateri bi imelo tudi županstvo svojo uradno sobo. Željno pričakujemo le uradne potrditve načrta in podpore, ki nam je obljubljena.

Pravila za gospode dopisnike. — 1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu ostari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijetno in neprijetno

novico. 2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavec in samemu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Pazi, kaj, se je zgodilo, kje in kako. 3. Piši razločno, posebno imena in številke. 4. Ne piši to se je pripetilo „včeraj“ ali „danes“, ampak katerega dne in meseca. 5. Delaj kratke stavke. 6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi. 7. Ne popravi nikdar kakšnega imena in številke. Na pačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu. 8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listove strani lista, potem si stavec spis lahko razdeliš med seboj; če pa sta popisani obe strani, more ob istem času spis staviti le en stavec. 9. Kar si spisal, preberi še enkrat, predno odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti. 10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodi pri tem brez skrbi, ker imen svojih sotrudnikov in dopisnikov ne izda pod nobenim pogojem. 11. Če sam hočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kaj si poročal, ne govori o tem, kar si pisal, ker drugače se lahko izdaš sam s kakšno besedo ali opombo. 12. Naslovi pismo vedno na „uredništvo“ in ne na tega ali onega člana uredništva, drugače se lahko zamudi, na pr., če je dotični gospod bolan ali je kam odpotoval. 13. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vidi, da vé, zakaj je to storil. Ako kako stvar zavrne, ne bodi jezen in mu zapuj, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj kljub temu točno dalje.

Torej gg. dopisniki na delo!

Novice iz kobariškega okraja.

Soča je vsled naliva dne 19. t. m. tako narasla, da je segala pri mostu, ki vodi na Drežnico do vrha. Kdor pozna ta most — ve kaka silna globočina je tam.

Naliv in nesreča. — Soča je vsled močnega naliva silno narasla, tako da je bila pri Kobaridu že blizu stare trnovske ceste. Prinesla je seboj veliko drv, katere so kakor običajno lovili na raznih krajih, in tu je huda Soča zahtevala svojo žrtev. Pri Tolminu je neki deček lovil drva, a pri tem delu je zgubil ravnotežje in omahnil v grozne valove, ki so ga odnesli. Bodite pri tem silno nevarnem delu oprezni!

Letina bila je letos pri nas precej slaba; žito je škodoval spomladanski mraz; sirku poletna suša; ajdo je na večih krajih pobila toča, drugod zopet vzela slana n. pr. v Krnu, na Livku itd. krompir je še precej dobro obredil — pa gnije; le repa je obrodila, kakor že davno ne, v Sužidu n. pr. že stari ljudje ne pomnijo toliko repe.

Veliko jezero je nastalo vsled naliva pri Kobaridu; raztezalo se je od Kobarida pod Svino. Drugo še večje jezero je bilo videti pri Sužidu. Voda je prišla do sušiskega mostu, in ker ni mogla pod most, razlila se je po cesti, tako da je bil velik kos ceste pod vodo. — Pač skrajni čas je, da se vendar oblasti ganejo in napravijo vodi primerno strugo. Take povodnji nastanejo večkrat na leto; kdo naj plača prizadetim kmetom škodo, kakšno veselje morajo imeti za gnojenje njiv in travnikov, ko jim voda uniči ves trud! Veliko lepih njiv in travnikov bi bilo na onih krajih, kjer je sedaj močvirje, če bi bila le struga uravnana. Tudi oni most, ki so ga napravili pri uravnavi hudournika Štjaka, se je že zdavno podr, a še dosedaj ni nobenega, ki bi ga popravil.

Ne sodi po krivem! — V Drežnici povila je neka ženska deta. Ker je

obolela, poklicali so še le tretji dan izkušeno babico iz Smasti. Babica je spoznala, da so jo prepozno poklicali ter velela, naj gredo po zdravnika. Ker so jo pa le prosili in ker se ji je ženasmilila, storila je kar je mogla in potem šla sama po zdravnika v Kobarid. Žena je umrla. Mož njen šel je naravnost k žandarmeriji in naznanil, da je babica kriva smrti ženin. Bilo je veliko govorjenja, veliko krivih sodb — po vseh vaseh je šel glas, da je babica ženo zastupila in da bo sedaj zgubila službo, da jo sploh nihče več klicati ne sme in da bo sedela par let. Vboga žena, ki je jako vestna, jih je toliko slišala, da je prišla ob zdravje. — Prišla je komisija na Drežnico in dva zdravnika sta spoznala da, je babica popolnoma pravilno ravnala, da ni zakrivila najmanjše reči in je toraj popolnoma nedolžna — zakrivila pa so domači, ker niso o pravem času klicali zdravnika ali babice. Ko bi bil mož tekel tako hitro po zdravnika, kakor je hitel na žandarmerijo — bi najbrže še imel ženo. — Kdo bo sedaj vbogi ženi povrnil zgubljeno dobro ime? Prav bi bilo, da se po županstvih objavi, da je žena nedolžna. Omenjena babica namreč oskrbuje: Libušnje, Drežnico, Trnovo in Kamno, ker je edina izprašana babica v teh krajih. Tudi bi morala zdravstvena oblast skrbeti, da se nastavi v vsakem županstvu vsaj ena izprašana babica — potem bi ne bilo toliko žalostnih slučajev.

Devinske novice.

Neljubi gosti — tatovi — so obiskali našo prijazno vas po noči od 19—20. nov. t. l. — Oglasili so se na raznih krajih — toda brez pravega uspeha. — Le Juriju Legiša so odnesli nekaj prstanov in Krčmarju Bronzini-ju nekaj drobiža. Drugod so jih prej ali poznej pregnali. Oglasili so se na 7 krajih in v dveh cerkvah, kjer so napravili več škode pri svojih prisilnih vstopih nego na odnešenih predmetih.

Plički so vže pod ključem. — Pravi ali nepravi — dožene preiskava. — Vprašate kdo? Italijani.

Nesreča ali zločin? — V Seljanu so našli dne 20. t. m. v neki globoki jami mrtvega Fr. Kravanja, paznika pri podjetništvu Facanoni. — Bil je dober in skrben oče svoji družini, 4 nedoraslih otrok in mlade žene, kateri je zapustil tudi lepo premoženje. — Bil je sorodnik kanonika Kravanja. Sodi se, da so ga po noči; ko se je v nedeljo proti večeru vračal domov, napadli, kdo — se ne ve — in ga vrgli v dotično jamo.

Devinska in nabrežinska žandarmerija ima polne roke posla, pa ga bo tudi imela, dokler se ne očisti naša obal zloglasnih ptic prekomorske, sosedne dežele.

Vreme se kaže prav aprilsko. — Veter, burja, dež, grom, blisk, široko, vihar itd. to se menjuje med seboj kakor misli v zmedenih glavah. — Le solnce, to težko pričakovano solnce nam redko zaisje.

Književnost in umetnost.

„Voditelj v srečno večnost“, je ličen molitvenik, ki ga je spisal A. M. duhoven ljubljanske škofije. Razdeljen je v dva dela: prvi del obsega v jedrnatih stavkih najvažnejše verske resnice v obliki premišljevanj, drugi del pa molitve. — Prodaja ga „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. Cene molitveniku v šagrinovanem z zlati obrezo in pregibljivimi platnicami so: po K 250, 3, 340, v isto usnje z zlati obrezo in vatranimi platnicami pa so: po K 265, 3, 350. — Priporočamo ga v nakup. Pripravno za darila.

„Krojaška zadruga“
Gorici, V. Signori 7

prodaja **lepo, novo in**
sveže blago za moške in ženske
obleke po
grozovito nizkih stalnih cenah!

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

C. kr. privil.

krojaški kroji.

25 LET OBSTOJEČA
strokovna krojačnica prve vrste
za vsaki stan
v GORICI na Travniku.
Cena oblek za vse stanove.
Salonska obleka zimska ali letna:

I. Salon obleka iz mode Strich-Kamgarn	70-92
II. " " " " Parovien	65-86
III. " " " " Kamgarn	60-80
IV. " " " " Seviot	56-72
I. Talar ali romana iz vsakovrstnega sukna	33-70

Površniki zimski ali letni:

I. Površniki iz mode Strich-Kamgarn	45-70
II. " " " " " "	36-60
III. " " " " " "	40-65
IV. " " " " " "	32-40
V. " " " " " "	9-30

Obleke zimske ali letne:

I. Obleke iz mode najfinjšega sukna	60-90
II. " " " " " "	56-80
III. " " " " " "	35-72
IV. " " " " " "	35-60
I. " " " " " "	9
II. " " " " " "	5
I. Okrogla dolga Pelegrina nepremočljiva	15-25
II. Havelok " vsake vrste nepremočljiv	15-35
I. Hlače vsake vrste blaga	5
II. " " " " " "	3
III. " " " " " "	3 do 12 let 2

Blago gotovo se prodaja ceneje kot
drugi trgovci.

M. POVERAJ.

Razglas.

Dne 5. decembra 1906
predpoldne se vrši komisi-
sijonelni obhod železniške
normalno-tirne proge Gori-
ca drž. kolodvor-Solkan to-
varne in skladišča Mizarske
zadruga potem c. kr. na-
mestništva ter ravnateljstva
c. kr. drž. železnice.

Opozarja se vsakogar,
ki bi imel proti tej želez-
niški progi kakšne pritožbe,
da jih prijavi na dan ob-
hoda.

SOLKAN, 21. novembra 1906.

Predsedstvo
„Mizarske zadruga“
v Gorici.

And. Fajt,
pek. izvedenec Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinjšega, k-
bor na nove maše in godove, kola-
ca za birmance in poroke itd. Vsa naro-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po umerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.

Loterijske številke.

24. novembra.

Trst	82	50	87	31	89
Lince	10	68	77	27	65

Med. univ.

Dr Ant. Brecelj

prakt. zdravnik in specialist za
otroške bolezni v Gorici

stanuje in ordinuje od 1. novem-
bra naprej v

Gosposki ulici

št. 4. (tik Monta).

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vrst riža. Mljavec prve in druge
vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič
& Valenčič. Žveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Pado-
vanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrepé
želodec, storé, da
sgine v
kratkem času omotica in ži-
vočna lenost (mrtvost). Te kap-
ljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

I. Primožič,

slovenski optikar v Gorici,
ulica Vetturini 3,

priporoča č. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi svojo
veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, baro-
metre, toplomerje, zdravniške to-
plomerje, daljnogleda, vage za
vino, žganje itd.

Sprejema naročila in po-
prave ter pošilja na dom.

Kožuhovine
ovratnike
zimske podoblike
pletenine
jäger-perilo
volnene in svilene šerpe

kupite vedno najboljše pri
domači tvrdki

J. ZORNIK, GORICA,

št. 10 Gosposka št. 10
ulica

Anton Krušič

trgovec, krojaški izvedenec, te-
kališče J. Verdi 33 in tekališče
Fr. Josi 53.

Za novo sezono.

Zgoraj imenovani naz-
nanja sl. občinstvu in po-
sebej č. duhovščini, da
mu je ravno dospelo sveže
avstrijs. in angleško blago
za vsakovrstne stanove.
Izdeluje po najnovejših
krojih. Blago in delo
jamči.

Prosiva zahtevati listke!

Najveja trgovna z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 1/2%, na vknjižbo po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge je nespremenjena.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Kar. Draščik

v Gorici na Korna (v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače
za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna
fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah.
Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.